

Eike kind zijn eigen tempo

In alle ontwikkelingsdomeinen ontwikkelen kinderen zich in een min of meer vast patroon. Maar elk kind houdt daarbij zijn eigen tempo aan. Het heeft geen zin een kind sneller door een bepaalde ontwikkelingsfase heen te 'stimuleren' dan hij zelf wil. Een kind leert pas iets als hij er zelf aan toe is.

DOOR: SIMONE BELLER – Rond 1980 keerde Kuno Beller zich tegen leeftijdsnormen voor de ontwikkeling van kinderen. Hij vond het niet zinvol om de ontwikkelingen van kinderen te meten op vooraf bepaalde momenten op basis van gedetailleerde kenmerken. Daarom ontwikkelde hij een eigen ontwikkelingsstapel waarmee de ontwikkeling van kinderen gevolgd kan worden. Dit alternatieve instrument wordt nog steeds gebruikt. Het wordt echter niet overal gebruikt omdat niet iedereen de wil en kracht heeft om tegen de stroom in te zwemmen.

Jonge kinderen

Kuno Beller ontwierp zijn ontwikkelingsstapel speciaal voor professionals van voorzientingen voor jonge kinderen maar de tabel kan ook door ouders gebruikt worden. Met behulp van de ontwikkelingsstapel kan een pedagogisch begeleider de ontwikkeling van kinderen gedurende de eerste levensjaren beschrijven. De tabel houdt rekening met de individuele behoeften en eigenaardigheden van ieder kind. Op basis van de uitkomsten kan aan ieder kind, onafhankelijk van leeftijd, een omgeving geboden worden die aansluit bij zijn ontwikkelingsbehoefte. De ontwikkelingsstapel is opgebouwd volgens acht ontwikkelingsdomeinen: de autonomie in lichaamsbeleving, begrip van de omgeving, sociaal-emotionele ontwikkeling, spelgedrag, taal, cognitieve ontwikkeling, algemene motoriek en fijne motoriek. Alle ontwikkelingskenmerken moeten aan de hand van alledaagse activiteiten van kinderen geobserveerd en beschreven kunnen worden.

Succeservaringen

Ontwikkelingsstimulering die aansluit bij de reële ontwikkelingsmogelijkheden zal voor het kind een bron zijn van succeservaringen. De mogelijkheid om op een actieve manier de omgeving van de omgeving te overstijgen is goed voor zijn motivatie om te leren, zijn zelfvertrouwen en het vertrouwen in de sociale omgeving. Als de impulsen uit de omgeving echter niet overeenstemmen met de ontwikkeling van het kind, bestaat de kans dat het kind een te kleine of een te grote uitdaging geboden wordt. Kinderen van dezelfde leeftijd kunnen verschillen in de ontwikkeling van het kind in de eerste zes jaren wordt beschreven in veertien fasen.

Maar zelfs bij één kind zullen aandachtige waarnemingen in de verschillende domeinen, dezelfde leeftijd kunnen verschillen in de ontwikkeling van het kind in de eerste zes jaren wordt beschreven in veertien fasen. De ontwikkeling van het kind in de eerste zes jaren wordt beschreven in veertien fasen.

Dr. Simone Beller is pedagoog, onderzoeker en adviseur op het gebied van levenslang leren. E: s.beller@beller-kkp.de W: www.entwicklungsstabelle.de